

SADRŽAJ

Uvod.....	3
Kultura, vera i običaji u knjizi "Potomci odbijenih prosaca".....	4
Zaključak.....	8
Literatura.....	9

UVOD

Mladi pisac Enes Halilović (1977) napisao je zanimljivu zbirku, uglavnom kraćih pripovedaka na dijalekatskom jeziku Peštera, odakle je poreklom, a taj "narodni" jezik daje posebnu atmosferu čitavoj knjizi. Zbirka je podeljena na pet delova. U prvom, nazvanom "Pešter", Halilović daje sliku tragično-apsurdnih ljudskih života, kroz anegdotu, humor, ponekad s primesama fantastike. Slede delovi "Oblaci" i "Imena". Enes Halilović uvodi novu tematsku oblast u našu književnost – život i ljude sa Pešterske visoravni. Iako i njime vladaju kletva i urok, ove junake malo šta razlikuje od zveri: njihove zločine nisu prouzrokovale nečiste sile, već gotovo fantastičan nemoral, nitkovluk, degradirana ljudskost. Zato je česta Halilovićeva tema ubistvo, očigledno (najčešće prema zakonu krvne osvete) ili mistično (urokom ili kletvom). U društvu koje više nalikuje čoporu nego zajednici, muškarcima su dozvoljeni svako nasilje i perversija („Srodnici“, „Braća, mast i riba“), dok je žena, i kada je pokvarena, žrtva svog supruga, rodbine ili čaršije („Samar“, „Zemljotres ili poplava“). Podražavajući forme usmenog pripovedanja (od glasine i vica do bajke i predanja), Halilović svesno zanemaruje kosmičku harmoniju, koja je nekada bila temelj narodnog stvaralaštva, i tako sugerše nemogućnost regeneracije smisla i sklada ne samo u životu čoveka, već i svega stvorenog: prosidba je zamenjena begom ili krađom devojke, supružnička postelja ni prve bračne noći nije čista, brak je osnova za preljubu, a novorođena deca su posmrčad. Koristeći eliptične rečenice u pripovetkama–portretima („Jav“, „Pradik“), on biografije svodi na beznačajne postupke, čime implicira sićušnost i uzaludnost ne samo pešterskog čoveka.

KULTURA, VERA I OBIČAJI U KNJIZI

"POTOMCI ODBIJENIH PROSACA"

Prva prozna knjiga Enesa Halilovića *Potomci odbijenih prosaca* sadrži devedeset šest priča podeljenih u pet poglavlja, od kojih prvo i poslednje imaju samo po jednu priču - kao prolog i epilog - a ostala tri (Pešter, Oblaci, Imena) ključaju od narativne erudicije mladoga pripovedača. Jedinstven i celovit sklop svih devedeset šest priča brižno i sveobuhvatno je strukturiran. Sadrži istoriju jedne civilizacije od začeća preko geneze do konačnog debakla. Taj začudni svet pešterskih gorštaka ne treba sužavati na regionalne ili lokalne okvire, zapravo treba ga uzeti kao egzemplar jedne univerzalne globalnoseoske mikrocivilizacije unutar makrokozmičkog ustrojstva sveta.

Pričom Pad i dar odškrinjuju se kapije reverzije i polifonije koje su, inače, svojstvene kratkoj priči, koju Enes Halilović neguje. Forma bajke i bajkovitosti nije slučajno odabrana za programsku priču ove knjige. U našem slučaju to je Princeza koja nije rođena nego je s neba spuštена među ljude. Oko nje kao pokretača i stožera radnje pletu se sva ostala zbivanja u priči/bajci Pad i dar. Ona je ta koja svojom lepotom mami proscе, daje im zadatak i obećanje da će se udati za onoga koji joj donese biljku - a kao venčani poklon izabraniku će otkriti tajnu življenja i opstojnosti koju do tada još niko nije znao. Naratorska igra ogleda se u tome što princeza ne traži cvet određenog mirisa ili boje već neodređenu biljku što otvara prostor za polivalentnu recepciju, a to dalje zavisi o slijedu i protoku informacija koje narator upućuje čitaocu kroz kod koji je unapred određen i poznat.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com